

Beslutningsforslag nr. B 136. Betænkning afgivet af Udvalget for Forretningsordenen den 5. maj 1999

Betænkning og indstilling

vedrørende

ændring af forretningsordenen for Folketinget

(Spørgsmål vedrørende ministeransvar)

Betænkningen om undersøgelsesorganer (1315/1996) fra Nordskov-udvalget indeholder i kapitel 4 en udførlig behandling af spørgsmålet om folketingsudvalgs funktion som »undersøgelsesorgan«.

Nordskov-udvalget har selv resumeret sine vurderinger af dette spørgsmål således:

- bortset fra mindre undersøgelser vil et parlamentarisk organ/folketingsudvalg ikke være egnet til at undersøge et faktisk begivenhedsforløb for at belyse spørgsmålet om, hvorvidt der må antages at være grundlag for politisk eller retligt ministeransvar;
- et parlamentarisk organs opgave, der består i - på grundlag af de oplysninger om et faktisk begivenhedsforløb, som typisk er tilvejebragt gennem en undersøgelseskommission - at overveje, hvorvidt vedkommende minister bør drages politisk til ansvar eller søges gjort retligt ansvarlig, bør formentlig have en fast placering i Folketingets Udvalg for Forretningsordenen;
- Folketingets Udvalg for Forretningsordenen bør eventuelt nedsætte et fast underudvalg på f.eks. 5-7 personer blandt sine medlemmer, der kan udarbejde udkast til den betænkning/beretning vedrørende ministres forhold, som Udvalget for Forretningsordenen afgiver til Folketinget;
- folketingsudvalget bør ikke behandle spørgsmål om, hvorvidt der er faktisk eller retligt grundlag for at søge bestemte embedsmænd draget retligt til ansvar;

- de berørte ministre bør have de rettigheder, som må anses for påkrævede ud fra retssikkerhedsmæssige hensyn;
- ministeren bør gøres bekendt med de kritikpunkter, som folketingsudvalget overvejer at fremdrage i sin redegørelse;
- ministeren bør have lejlighed til at udtale sig over for folketingsudvalget, inden udvalget drager sine endelige konklusioner;
- ministeren bør have ret til en bisidder;
- hvis folketingsudvalget undtagelsesvis forestår en mindre faktisk undersøgelse, som berørt ovenfor, bør ministeren og den pågældendes bisidder gøres bekendt med det materiale, der indgår i undersøgelsen, og have ret til at overvære udvalgets møder med andre personer; bisidderen bør endvidere have adgang til at stille spørgsmål til de personer, som afgiver forklaring i udvalget, og til at anmode udvalget om at foranstalte yderligere bevisførelse inden for de rammer, der gælder for udvalgets sagsoplysning;
- der bør afgives en beretning eller betænkning vedrørende folketingsudvalgets arbejde; beretningen/betænkningen bør offentliggøres.

Disse synspunkter har været grundlag for mere indgående overvejelser i Folketingets Udvalg for Forretningsordenen, der i princippet kan tilslutte sig disse.

I udvalgets beretning af 25. juni 1997 over forslag til lov om undersøgelseskommissioner er navnlig behandlet de spørgsmål - uden for lovforslagets ramme - der vedrører Folketingets opfølgning på de beretninger, der måtte komme fra